

Combat, proximitat, missió (18): Evangelitzar en una època de canvis (I)

És hora de canviar la mirada,
de passar de la nostàlgia a
l'audàcia, d'una fe a la
defensiva a una fe que proposa
amb confiança una visió del
món i de la vida. Capítol 18 de
la sèrie “Combat, proximitat i
missió”

02/12/2025

Un grup d'exploradors, forjats per anys al desert, s'endinsa en territoris mai vistos. Avancen entre turons i valls exuberants; troben carrassos de raïm que només poden portar entre dos i figues que farien empal·lidir qualsevol en un mercat oriental (cf. *Nm* 13, 17-24). Els habita l'entusiasme, gairebé l'eufòria, en veure per fi aquesta terra tan esperada: el verd, la vida, els fruits enormes. El cor se'ls omple de sorpresa; l'esperança es fa concreta, tangible. Toquen, amb la punta dels dits, un món que sembla que els ofereix tot el que han estat esperant durant anys. Però, juntament amb aquesta promesa, es barreja l'ansietat: aquesta terra s'haurà de conquerir. I en l'aire flota un no sé què d'hostilitat.

Exploradors en un món de gegants

A la llunyania es divisen ciutats fortificades. Més de prop, els

exploradors descobreixen habitants
alts com roures, autèntics gegants!
Alguns obliden la força de Déu i
sembren la zitzània del pessimisme.
De sobte, el poble comença a trobar a
faltar el manà del desert... El seu
entusiasme s'esvaeix com la rosada
amb el primer raig de sol. L'ambient
es tensa entre els que ho volen
deixar tot i tornar a Egipte i els que
encara tenen l'espurna als ulls i
l'esperit conqueridor: uns quants
bojos, per ser honestos. La terra és
bonica, sí, però l'empresa sembla
titànica, en tots els sentits. Creix la
consciència de no estar a l'altura;
trontollen les seguretats que creien
que tenien (cf. *Nm* 13, 27-14, 4). El cor
es divideix entre la confiança i la
temptació de fugir, entre el desig
d'aventurar-se i la por de ser
aniquilats. L'alternativa és nítida: o
entrar en contacte o atrinxerar-se al
desert per sempre.

El poble estarà atrapat en aquesta elecció durant decennis. Els bloqueja, en el fons, la poca confiança en Déu. A les seves orelles encara ressona aquella part del relat dels exploradors: «fins i tot hi hem vist descendents de la raça dels anaquites, una raça de gegants. Al seu costat semblàvem llagostes, i aquesta és també la impressió que ells tenien de nosaltres» (*Nm* 13, 33). Paralitzats per la por d'un nou repte, gairebé tots acabaran envellint. Només a uns quants «bojos» —Caleb, de la tribu de Judà, i Josuè, de la tribu d'Efraïm— els serà concedit sobreviure el pas del temps. No són els més grans ni els més audaços, però saben que la victòria no depèn de les seves forces ni de la resistència de les seves armes, sinó del Déu viu que camina al mig d'ells.

Quaranta anys més tard, després d'un llarg període de purificació d'aquesta esperança vacil·lant, el

poble es troba de nou a les portes de la terra promesa. Encara hi ha Caleb i Josuè, el líder que havia confiat en Déu i que guiarà aquest poble renovat més enllà del Jordà. Els impulsen les paraules que el Senyor va pronunciar per boca de Moisès: «Tu escull la vida» (*Dt 30, 19*). Déu els diu, i ens diu a cadascun de nosaltres: «Mira que jo t'he creat perquè visquis, perquè siguis feliç... Em triaràs, triaràs la Vida? Això és el que han descobert, i el que han triat, els “petits”: saben que tota l'ànima infinita de viure que porten dins té la seva font i la seva destinació en Déu. I no volen cap altra cosa. Han entès que triomfar en la vida, *aconseguir* la seva vida, és deixar que l'amor de Déu els inundi, i repartir-lo després a mans plenes».^[1]—

Tanmateix, hi ha un aspecte fonamental que els jueus reunits entorn de Josuè encara no poden comprendre. Els falta la clau per

interpretar correctament aquesta entrada a la terra promesa.

Immersos en la seva pròpia història d'exili i d'alliberament, no en poden captar el significat més profund. No comprenen encara el seu paper dins de la gran història de la salvació. De moment, estan orientats a la conquesta, a l'enfrontament: somien amb una victòria aclaparadora, una victòria que cantaran en tot el llibre de Josuè. Es tracta d'enfrontar-se i guanyar, d'oposar la mateixa força — encara que comparativament sigui força reduïda— i la mateixa cultura —que, en realitat, és encara molt escassa— contra la de les nacions que tenen davant. Es tracta de dur a terme una conquesta militar i cultural, empunyant les armes disponibles.

En realitat, el poble que entra amb Josuè a la terra promesa només aconseguirà, amb molta dificultat, obrir-se pas entre aquestes nacions.

Tot i que s'aferra a les seves arrels, aprendrà a teixir relacions amb els altres pobles. I a poc a poc començarà a comprendre que el seu paper entre ells no és de domini. La clau per interpretar-lo l'anirà donant el Senyor a través dels profetes: «Jo t'he fet llum de les nacions perquè portis la meva salvació d'un cap a l'altre de la terra» (*Is* 49, 6). Estaven cridats a il·luminar! I per això, poc importava el seu número, poc importava la seva distinció o el bagatge cultural de què disposaven. No seria un problema enfrontar-se a terres desconegudes o a pobles de gegants. La llum que portarien seria la del Déu que havia volgut habitar entre ells com a «Príncep de pau» (*Is* 9, 5). Il·luminarien les nacions amb la pau que el món no pot donar (cf. *Lc* 10, 5-6; *Jn* 14, 27), «la pau de Crist ressuscitat, una pau desarmada i desarmant, humil i perseverant».^[2]

Entrar en contacte

Un «apòstol modern»^[3] es pot sentir també com un d'aquests petits exploradors en un món de gegants. Exploradors que voldrien portar al cor del món l'arca de l'aliança que il·luminarà totes les nacions. «Fills de la llum, germans de la llum: això som. Portadors de l'única flama capaç d'il·luminar els camins terrenals de les ànimes, de l'únic fulgor, en el qual no hi podrà haver mai foscors, penombres ni ombres.»^[4]

Com el poble que acompanyava Josuè, voldríem trobar la confiança per passar del desert a una terra compartida amb persones molt diferents. Perquè és aquesta immersió la que ens permetrà convertir-nos en llum per als pobles. Per aconseguir-ho, tanmateix, primer cal fer aquest gran pas que el poble al desert va deixar pendent. Cal decidir-se a entrar en contacte. *Nosaltres*, poble elegit, però absolutament conscients de la nostra

petitesa i insuficiència; i *els altres*, que són la veritable raó per la qual el Senyor ens ha elegit. Aquests altres, que de vegades semblen gegants i que poden fer l'efecte de ser tan diferents, però que en el fons són com nosaltres. Alguns d'aquests encara no coneixen el Déu viu i veritable, o en tenen una imatge equivocada. I ens necessiten, perquè, tot i que viuen en una terra rica, sovint ho passen força malament.

En qualsevol cas, «no és veritat que avui tothom —així, en general i en bloc— estigui tancat o resti indiferent a allò que la fe cristiana ensenya sobre el destí i l'ésser de l'home; no és cert que els homes d'aquests temps s'ocupin només de les coses terrenals, i es desinterressin de mirar el cel. Bé que no manquen ideologies —i persones que les sustenten— que són tancades, hi ha en la nostra època grans anhels i actituds roïnes, heroïsmes i

covardies, il·lusions i desenganys; criatures que somien un món més just i més humà, i d'altres que, qui sap si decebudes davant el fracàs dels seus ideals primitius, s'arreceren en l'egoisme de buscar solament la tranquil·litat pròpia, o romanen immersides en l'error».^[5]—

Com podem sortir a trobar-les? Com ens podem decidir, ja no només a entrar-hi en contacte, sinó a estar en un intercanvi permanent amb tantes persones que trobem pel camí de la vida? A molts llocs del món és evident que els cristians ens hem convertit en un «petit ramat» (*Lc* 12, 32), com ho eren els nostres primers germans en la fe. Per descomptat, de tant en tant llegim amb alegria notícies encoratjadores: per exemple, sobre el nombre creixent de baptismes d'adults en alguns països, o sobre l'augment de vocacions sacerdotals en altres continents; també ens dona seguretat veure tants

joves celebrant el jubileu al costat del Papa. Tot això ens dona alegria, però no treu que en alguns llocs continuem sent una minoria, de vegades silenciada per una cultura que sovint no comprèn la fe cristiana. Les generacions canvien i la transmissió de la fe és més difícil. Es comprèn el desconcert de molts pares i mares que, malgrat els seus esforços, no han aconseguit transmetre la vida cristiana als seus fills. Sovint ho han intentat seguint el que van veure fer als seus pares. Tanmateix, aquesta vegada la transmissió no ha funcionat. Alguna cosa ha sortit malament. Entre altres factors a l'arrel d'aquest fenomen, un és que el context ha canviat radicalment i exigeix una cosa diferent.

Benet XVI explicava com, «mentre que en el passat era possible reconèixer un teixit cultural unitari, àmpliament acceptat en la seva

referència al contingut de la fe i als valors inspirats per ella, avui no sembla que sigui ja així en vastos sectors de la societat, a causa d'una crisi profunda de fe que afecta moltes persones».^[6] Ja anys enrere ho havia anunciat també amb gran lucidesa, davant d'un públic atònit, el venerable Fulton Sheen: «Estem al final de la cristiandat. No del cristianisme, no de l'Església, sinó de la cristiandat. Ara bé, què s'entén per cristiandat? La cristiandat és la vida econòmica, política i social inspirada en els principis cristians. Això està arribant a la fi, l'hem vist morir». Tanmateix, afegia, «aquests són dies grans i meravellosos per estar vius (...). No és aquest un panorama ombrívol; és simplement una instantània de l'Església enmig d'una oposició creixent per part del món. Per tant, viviu la vida amb plena consciència d'aquesta hora de prova i recolzant-vos en el cor de Crist».^[7]

Una fe que busca mil maneres d'anunciar-se

I llavors? Llavors és hora de canviar la mirada, de passar de la nostàlgia a l'audàcia, d'una fe a la defensiva a una fe que proposa amb confiança una visió del món i de la vida.

Davant d'aquest món tan prometedor, però aparentment ple de *gegants*

—tecnològics, financers, culturals, mediàtics—, estem cridats a confiar en Déu i a prendre una decisió.

Podem idealitzar amb nostàlgia els «bons temps passats»: és tan fàcil pensar, des del present, que abans tot era més senzill... Tanmateix, tot i que no sempre era així, ni tan sols a tot arreu, aquesta mirada no bloqueja l'apòstol, que es queda observant amb aprensió aquest món *postcristià* i esperant que millori per si sol. La confiança en Déu, en canvi, ens porta a mirar cap endavant i a

afrontar amb sorpresa juvenil un món que de vegades té molt més de *precristià*, perquè ha de descobrir, gairebé de nou, la novetat de Crist.

«Qui és aquesta que guaita com l'aurora, bella com la lluna, resplendent com el sol?» (Ct 6, 10). En aquest passatge bíblic, sant Gregori el Gran descobreix l'Església com la veritable alba del món, tot i que aquesta alba segueix en camí fins al final dels temps. El nou dia no està darrere nostre, sinó davant: «Els que en aquesta vida anem seguint la veritat, som com l'alba o el trenc d'alba, perquè en part ja obrem segons la llum, però en part també conservem restes de tenebres (...). La santa Església dels elegits serà ple dia quan ja no tingui cap barreja de l'ombra del pecat».^[8]—

Aquesta mirada, que no és simplement un bonic punt de vista, permet que ens omplim d'esperança

i acceptem el repte que sant Joan Pau II ens va llançar quan va començar a parlar d'una «nova evangelització»:^[9] una acció apostòlica renovada que requereix cada vegada més iniciativa i creativitat personal. Si bé és cert que avui l'Església ja no pot tenir el vent a favor de la cultura dominant, de l'«esperit dels temps», tanmateix, continua tenint un vent molt més poderós, l'Esperit de la veritat, que també en aquesta nova era de missió apostòlica ens l'ensenyarà i ens ho recordarà tot (cf. *Jn* 14, 26), perquè puguem portar a tot arreu la vitalitat renovadora de l'Evangelí.

Avui podem reconèixer de nou a la nostra pell —per la nostra fragilitat, tant numèrica com personal— aquesta experiència de sant Pau: «portem aquest tresor en gerres de terrissa» (2 *Co* 4, 7). I potser precisament ara, en aquest temps que ens posa a prova, Déu ens convida a una actitud més

missionera, creativa, personal, com la dels apòstols i els primers deixebles. Amb una fe que no es limita a defensar-se, sinó que busca mil maneres d'anunciar-se. «Moguts per la força de l'esperança (...) redescobrirem el món amb una perspectiva joiosa, perquè sortí bell i net de les mans de Déu, i així de bell l'hi tornarem».^[10]_____

* * *

«No tinguis por, petit ramat, que el vostre Pare es complau a donar-vos el Regne» (*Lc* 12, 32). Així confortava Jesús el petit grup de deixebles desorientats i plens de dubtes que l'envoltava. I ens ho repeteix avui a nosaltres. Quan la fe és viva, és contagiosa. I precisament aquesta vitalitat la fa perdurable. Els primers cristians no tenien poder, ni estructures, ni números. Tanmateix, un a un, amb el foc de Crist que portaven al cor,^[11]_____ van canviar els

cors de molts. Els cristians d'avui
estem cridats a viure de nou la
paràbola de Jesús que tan bé descriu
l'Església de les primeres
generacions: el llevat és poc, però
fermenta tota la massa (cf. *Mt* 13, 33).

Lorenzo De Vittori

[1] «Combat, proximitat, missió (1):
Tria la vida», opusdei.org.

[2] Primera salutació del Sant Pare
Lleó XIV, 8.05.2025.

[3] Sant Josepmaria, *Camí*, núm. 335.

[4] Sant Josepmaria, *Carta* 6, núm. 3.

[5] Sant Josepmaria, *És Crist que
passa*, núm. 132. Cf. també F. Ocáriz,
Carta pastoral, 14.02.2017, núm. 1.

[6] Benet XVI, Carta apostòlica *Porta fidei*, núm. 2.

[7] Citat a: *De la cristiandad a la misión apostólica*, Universidad de Mary, Rialp, Madrid, 2025, p. 30.

[8] Sant Gregori el Gran, *Tratados morales sobre Job* 29, 2-4 (PL 76, 478-480).

[9] Sant Joan Pau II va fer servir per primera vegada aquesta expressió en una homilia a Polònia, el 9.06.1979, i la va reprendre d'una manera ja més programàtica a Haití, el 9.03.1983; en aquesta ocasió, va parlar d'«una evangelització nova. Nova en el seu ardor, en els seus mètodes, en la seva expressió». Cf. també *Christifideles laici* (1988), núm. 34-35, *Redemptoris Missio* (1990) núm. 33-34 i *Novo millennio ineunte* (2001) núm. 40.

[10] Sant Josepmaria, *Amics de Déu*, núm. 219.

^[11] Cf. *Camí*, núm. 1.

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca/article/combat-
proximitat-missio-18-evangelitzar-en-
una-epoca-de-canvis-i/](https://opusdei.org/ca/article/combat-proximitat-missio-18-evangelitzar-en-una-epoca-de-canvis-i/) (21/03/2026)